

**RAKENNETTU YMPÄRISTÖ
SUOJELUKOHEET**

Kohde	Vanhin rakennuskanta, muut rakennukset, kulttuuriarvot	Seutukaava-merkintä	Yleiskaava-merkintä	Kohteen numero
Kirkko ja tapuli	Yksilaivainen kivikirkko, jonka runko on ilmeisesti 1500-luvulta. Nykyinen barokkiasu Herman Flemingin v. 1653 rakennuttama. Sisustuksen huomattavimpia yksityiskohtia ovat barokki-saarnatuoli ja aateliston istuinparvet ja aitaukset. Tapulin alaosa kiveä, puinen yläosa v. 1779 Mikael Piimäsen rakentama. Kohteen kunto hyvä. R I M II	SU 660	YKH/s sr	1
Louhisaaren aatelistinna ympäristöineen	Toimii museona, omistaja Suomen valtio. Historiallisesti erittäin merkittävä Flemingien 1650-luvulla rakennuttama kartanolinna, marsalkka Mannerheimin syntymäkoti. Päärakennus siipi-rakennuksineen on merkittävin barokin aikakauden asuinlinna maassamme. Alueella on myös rakennushistoriallisesti mielenkiintoisia ulkorakennuksia, kuten rantapaviljonki, viljamakasiini ja rannassa komea harakkamyly. Kaksi kilometriä pitkä, yhden suorakulmaisen mutkan käsittävä puukujanne yhdistää kartanon ja Askaisten kirkon. Kohteen kunto erinomainen. R I M I H I	SU 2 442 MM 2 K 200	SRS sr	2
Lempisaaren herraskartano	Lempisaaren kartano on rakennettu 1760-luvulla Turun kaupungin muu-rarimestarin C.F. Schröderin suunnitelman mukaan. Pihapiirin toisella laidalla on ns. piispantalo samalta ajalta. Rakennuksia ympäröi puisto-mainen suoja-alue. Päärakennus on restauroitu ja sisätilat osittain palautettu 1700-luvun asuun. Kohteen kunto erinomainen. (teksti: Museo-virasto 12.10.2001)	SU 2 441	SRS sr	3
Pukkilan kartano	Kartanon päärakennus on 1920 rakennettu entisen palaneen päärakennuksen tyyliseksi ja sijaitsee samalla paikalla. Pihapiirissä on huomion-arvoinen vaja- ja aittarakennus 1800-luvun alkupuolelta. Kartanon itä-puolella puisto. Kohteen kunto hyvä. M III	MM 2 205	AM/s sr	4
Seurakuntatalo	Seurakuntatalo (alkup. Kirkonpiirin kansakoulu) 1900-luvun alusta.		YK/s sr	5
Heikkilän torppa, kiinteistö 017-406-1-13	Alkujaan Louhisaaren kartanon rakennuksia, vanhin osa arviolta 1700-luvulta, saman suvun asuinkäytössä lähes 100 vuotta. Tiedot ja suojeluehdotus omistajalta, Matti Suojanen, 21.2.2002		sr	6

RAKENNETTU YMPÄRISTÖ
RAKENNUSINVENTOINNIN KOHTEET MANTEREELLA

Kylä	Kiinteistö	Vanhin rakennuskanta, muut rakennukset, kulttuuriarvot	Yleiskaava-merkintä	Kohteen numero
Ahtinen 401	Ahtinen 1:89	Asuinrakennus/renkitupa n. 1600, asuinrakennus 1800-luvun alusta, riihi n. 1860, kellopuori/puuhuone v. 1870, sauna/ /meijeri/asuinrakennus v. 1870, viljamakasiini (siirretty) n. 1900, navetta 1904, sikala 1930-luvun alusta, makasiini 1930 ja samassa kokonaisuudessa Ahtiala 1:15, Ahtinen. Asuinrakennus (nyk. loma-asunto v. 1932, kanala (nyk. varasto) 1933	sr	8
Ahtinen 401	Vähärukka 1:61	Asuinrakennus (nyk. loma-asunto) ja kellari 1890-luvulta	RA/s	
Auttinen 403	Auttinen 1:145	Asuinrakennus n. 1840-luvulta, työväen asunto (nyk. varasto) n. 1920, vilja-aitta (nyk. varasto) n. 1930-luvulta	sr	9
Hannula 404	Lepola (Mannerlahti) 1:6	Huvila/asuinrakennus (nyk. seurakunnan leirikeskus) v. 1882 sekä navetta 1900-luvun alusta, puuliiteri n. v. 1920 Mannerlahti on rakennettu 1860-luvulla Louhisaaren linnan metsästysmajaksi. Yksityisomistuksen jälkeen se oli 1930-luvulta 1980-luvun alkuun vanhainkotina. Seurakuntien käytössä se on ollut vuodesta 1984.	R-1/s sr	7
Hannula 404	Hannula	vanha maatilan talouskeskus, erittäin vanha kiviholvaus päärakennuksen alakerrassa	sr	10
Lempoinen 419	Mäkikä 3:7	Asuinrakennus ja navetta n.v. 1890-1900, vaja/kellari n. v. 1900, navetta/vaja (nyk. varasto) n.v. 1940, sauna/vaja n. v. 1930, lato n. v. 1950	AM/s	1
Lempoinen 419	Juhola 3:23	Asuinrakennus v. 1916, asuinrakennus (nyk. varasto) n. v. 1850, aitta (nyk. varasto v. 1923), kellari ja paja 1900-luvun alku, sauna ja navetta 1930-luvulta	AM/s	2
Lempoinen 419	Jaakola 3:37	Asuinrakennus n. 1880-luvulta, aitta v. 1898, navetta 1952	AM/s	3
Manna 421	Veräjänkorva 6:0	Asuinrakennus ja luhtiaitta 1840-luvulta, navetta v. 1850, sauna v. 1936, vilja-aitta v. 1936	sr	11
Manna 421	Satomäki 2:16	Asuinrakennus, navetta, kalustovaja, kanala, vaja ja kuivuri 1930-luvulta.	AM/s	4

RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

RAKENNUSINVENTOINNIN KOHTEET LIVONSAARESSA, Marraskuu 2003, Marja Hänninen-Tolvi

Kylä	Kiinteistö	Vanhin rakennuskanta, muut rakennukset	Kulttuuriarvot	Inventoijan arvotus	Yleiskaava-merkintä	Kohteen numero
Kaamanen	408 Alistalo	1:7 vanha päärakennus purettu uudehkoja tuotantorakennuksia	hist, ymp	historiallinen	AM	
Kaamanen	408 Ylistalo	2:4 rakennukset 1930-50 kesäasuntokäytössä	hist, ymp	historiallinen	AM	
Kainu	409 Heikkilä	1:37 rakennukset 1910-luvulta, aitta 1800-luvulta	rakhist, hist, ymp	paikallinen	AM/s	5
Kainu	409 Näykölä	1:39 rakennukset 1920-50-luvulta aitta 1800-luvulta	hist, ymp	paikallinen	AM/s	6
Kainu	409 Perla	4:30 päärakennus v. 1845 navetta ja riihi 1900-luvun alusta	rakhist, hist, ymp	seudullinen	sr	12
Kainu	409 Uotila	3:13 aitta 1900-luvun alusta, muutettu, navetta 1924, päärakennus uusi	hist, ymp	historiallinen	AM	
Kaukonen	413 Jaakola	2:3 talonpoikaistalo, aitta ja lato 1900-luvun alusta, rakennusten kunto kohtalainen/huono	hist, ymp	paikallinen	AM/s	7
Kaukonen	413 Maula	1:6 1 ulkorakennus 1900-luvun alusta, muut rakennettu 1939 jälkeen	hist, ymp	maisemallinen	AM	
Kaukonen	413 Pietilä	3:2 navetta v. 1909, muut rakennettu 1950-luvulla tai jälkeen	hist, ymp	maisemallinen	AM	
Kauppinen	414 Alitalo	5:17 talonpoikaistalo 1900-luvun alusta, muut rakennettu pääosin 1950-luvulla	rakhist, ymp	paikallinen	(ranta-asema-kaava-alue)	
Kauppinen	414 Ylitalo	6:20 Vanhin rakennus v. 1948, muut 1950-1970-luvuilta	hist, ymp	historiallinen	(ranta-asema-kaava-alue)	
Kiiainen	415 Alistalo	1:35 talonpoikaistalo v. 1890, aitta 1800-luvun lopulta	rakhist, hist	paikallinen	(ranta-asema-kaava-alue)	
Kiiainen	415 Ylistalo	1:41 aitta 1900-luvun alusta, muut uudehkoja	ymp	maisemallinen	AM	
Mikoinen	423 Ylistynilä	1:28 talonpoikaistalo v. 1908, asuinrakennus ja aitta 1910-luku, vaja 1800-luku, tuulimylly 1800-luku, muut rak. 1950-l	rakhist, hist, ymp	seudullinen	sr	13
Mikoinen	423 Härylä	2:16 rakennukset 1930-80-luvuilta	hist, ymp	historiallinen	AM	
Paavainen	426 Paavainen	3:15 2 aittaa ja 2 latoa 1900-luvun alusta, muut 1960-80-luvuilta	hist, ymp	maisemallinen	AM	

RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

RAKENNUSINVENTOINNIN KOHTEET LIVONSAARESSA, Marraskuu 2003, Marja Hänninen-Tolvi

Kylä	Kiinteistö	Vanhin rakennuskanta, muut rakennukset	Kulttuuriarvot	Inventoijan arvotus	Yleiskaava-merkintä	Kohteen numero
Palsala	427 Iso-Jaakola	1:20 rakennukset 1950-70-luvuilta	hist, ymp	maisemallinen	AM	
Palsala	427 Vähä-Jaakola	2:29 talonpoikaistalo 1900-luvun alusta, huono kunto, muut 1920-50-luvulta	rakhist, hist, ymp	paikallinen	AM/s	8
Riihilä	431 Munkki	1:3 talonpoikaistalo 1803, rakennuksia 1950-luvulta ja 1980-luvulta	rakhist, hist, ymp	paikallinen	AM/s	9
Riihilä	431 Uoti	2:5 aitta 1900-luvun alusta, suurin osa rakennuksista 1930-50-luvuilta	hist, ymp	maisemallinen	AM	
Toivainen	434 Vanha-Toivainen	1:52 talonpoikaistalo 1900-luvun alusta, 2 aittaa ja luhti 1900-luvun alusta	rakhist, hist, ymp	seudullinen	sr	14
Toivainen	434 Ylitalo	1:60 päärakennus vuodelta 1879, luhti 1800-luvulta, sauna, luhti ja aitta 1900-luvun alusta	rakhist, hist, ymp	seudullinen	sr	15
Tillinperä	433 Tillinperä	1:10 navetta ja aitta 1900-luvun alusta, muut 1950-luvulta	hist, ymp	maisemallinen	AM	
Tättäläinen	435 Tättäläinen	1:20 navetta ja luhti 1900-luvun alusta, talonpoikaistalo 1920, muut 1950-1980	hist, ymp	paikallinen	AM/s	10
Vanhakylä	436 Vanhakylä	1:8 päärakennus v. 1811, muutettu, sauna, paja ja 2 aittaa 1900-luvun alusta, muut uudempia	hist, ymp	paikallinen	AM/s	11